

احکام آموزشی جوانان

ویژه خواهران

عباس محمودی

حسین مرادی دولت آبادی

سرشناسه : محمودی، عباس، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : گوهر احکام : احکام آموزشی جوانان ویژه خواهران / عباس محمودی، حسین مرادی دولت‌آبادی.
 مشخصات نشر : تهران : پیام عدالت، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۲۰۰ ص.
 فروست : احکام ویژه خواهران؛ ۱۳۹۵-۲۰۴/۹۵.
 شابک : ۹۶۴-۹۶۳-۱۵۲-۴۶۵-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : کتابخانه: ص. ۱۹۹-۲۰۰ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : زنان (فقه)
 موضوع : Women (Islamic law)
 موضوع : فقه جعفری -- رساله عملیه
 موضوع : Islamic law, Ja'fari -- Handbooks, manuals, etc*
 شناسه افزوده : مرادی دولت‌آبادی، حسین، ۱۳۵۹ -
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ گ۹۲۶ م/۱۸۹۶ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۷۸۸۷۹

احکام آموزشی جوانان ویژه خواهران

تالیف: پروفسور حسین مرادی دولت‌آبادی - عباس محمودی

تحقیق و ویراستاری: هادی عبیدی نوروزانی

پرونده نگار: رقیه تشکر

مهدی صباغی

ناشر: انتشارات پیام عدالت

صفحه آراء: مهدی فیروزخانی

چاپ: اول بهار ۱۳۹۵

شماره: ۵۰۰

شابک: ۹۶۴-۹۶۳-۱۵۲-۴۶۵-۶

چاپ: چهارگل

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

این کتاب به سفارش جامعه فرهنگی قرآنی عصر تهیه شده است و تمام حقوق مادی و معنوی آن محفوظ و به جامعه فرهنگی قرآنی عصر تعلق دارد.

دفتر نشر:

خیابان ولی عصر، میدان منیریه، خیابان معیری پلاک ۱۴۵

تلفن: ۶۶۴۱۰۸۴۹ - ۶۶۴۹۸۳۲۶ - ۶۶۹۸۹۴۸۰ دورنگار: ۶۶۹۸۹۴۸۰

www.payamedalat.com

فهرست مطالب

۹	سخن جامعه فرهنگی فرانسه
۱۱	مقدمه
۱۵	راهنمای تدریس
۱۹	بخش اول: احکام فردی
۲۱	تقلید
۲۴	مطهرات
۲۴	آب
۲۵	آب گُر
۲۵	آب قلیل
۲۶	آب جاری
۲۶	آب باران
۲۶	آب چاه
۲۷	نجاسات
۲۷	برخی احکام کلی نجاسات
۳۶	تخلی
۳۷	مستحبات و مکروهات تخلی
۳۸	وضو
۴۰	شرایط صحت وضو
۴۱	مبطلات وضو
۴۲	وضوی جبره‌ای

۴۳	 غسل
۴۴	 غسل جنابت
۴۶	 غسل منی
۴۶	 غسل میت
۴۶	 حیض
۵۰	 نفاس
۵۱	 استحاضه
۵۱	 غسل‌های مستحب
۵۲	 خالکوبی
۵۳	 تیمم
۵۳	 وارد تیمم
۵۴	 دست‌زدن
۵۵	 نماز
۵۷	 شرایط لباس نماز
۵۹	 شرایط مکان نمازگزار
۶۰	 واجبات نماز
۶۸	 مبطلات نماز
۶۹	 شکیات نماز
۷۰	 نماز احتیاط
۷۲	 نماز مسافر
۷۳	 نماز قضا
۷۴	 نماز آیات
۷۶	 نماز منیت
۷۷	 نماز عید فطر و قربان
۷۸	 نمازهای مستحب (نوافل)
۸۰	 احکام قرآن کریم
۸۳	 احکام مسجد
۸۹	 عهد و قسم
۸۹	 نذر
۹۱	 روزه
۹۵	 مبطلات روزه

روزه مسافر	۱۰۰
برخی اموری که برای روزه‌دار مکروه است:	۱۰۱
برخی روزه‌های مستحب:	۱۰۱
بخش دوم: احکام اقتصادی	۱۰۳
خمس	۱۰۵
مصرف خمس	۱۱۰
زکات	۱۱۲
موارد مصرف زکات:	۱۱۳
زکات فطری	۱۱۴
خرید و فروش	۱۱۵
معاملات حرام و اطلا	۱۱۶
برخی شرایط فروشندگی و خریدار	۱۱۶
برخی مستحبات خرید و فروش	۱۱۶
برخی معاملات مکروه	۱۱۷
بانک	۱۱۸
رشوه	۱۲۱
وقف	۱۲۳
بخش سوم: احکام خانواده	۱۲۵
اهمیت و اقسام ازدواج	۱۲۷
ازدواج‌های حرام	۱۲۹
محرم و نامحرم	۱۳۰
رضاع و شیردهی	۱۳۱
مهریه	۱۳۲
طلاق	۱۳۳
وصیت	۱۳۵
بخش چهارم: احکام اجتماعی	۱۳۷
نماز جمعه	۱۳۹
نماز جماعت	۱۴۲
مستحبات و مکروهات نماز جماعت:	۱۴۳

۱۴۴	حج
۱۴۵	زیارت و توسل
۱۵۱	آداب و احکام زیارت
۱۵۲	امر به معروف و نهی از منکر
۱۵۳	برخی شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر
۱۵۵	احکام جهاد و دفاع
۱۵۷	احکام نگاه کردن
۱۶۰	حجاب و عفاف
۱۶۳	حلال گوشت و حرام گوشت
۱۶۴	موسیقی
۱۶۹	مخواب
۱۷۰	فیلم و عکس
۱۷۲	شطرنج و پازل
۱۷۴	رقص
۱۷۵	فال گیری و دعانویسی
۱۷۶	سحر و جادو و احضار روح
۱۷۸	اعتیاد
۱۸۱	بخش پنجم: احکام اخلاقی
۱۸۳	دروغ
۱۸۴	برخی از پیامدهای دروغ:
۱۸۶	غیبت
۱۸۸	اسراف
۱۸۹	پدر و مادر
۱۹۱	کتابنامه

سخن جامعه فرهنگی قرآنی عصر

قرآن کریم، صحنه نورانی پروردگار و معجزه جاوید پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله است که جویندگان طریق حقیقت را به استوارترین آیین سعادت و بندگی، رهنمون می‌سازد: **إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ**، (إسراء/۹)

این کتاب ارجمند، یگانه حده اتصال میان عبد با معبود و تنها راه نجات انسان سرگشته از ظلمات جهل و کفر است که نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و پیشوایان راستین اهل بیت علیهم السلام، با ندای: «فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ» همگان را به تمسک به این ریسمان الهی و بهره‌مندی از خوان پر فیض خداوندی اش، فاش کرده‌اند.

قرآن در اندیشه بنیان‌گذار عظیم الشان احزاب اسلامی، حضرت امام خمینی رحمته الله علیه کتاب تربیت و انسان‌سازی و کتاب اصلاح جامعه است و جمهوری اسلامی، مطابق با فرمایشات رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه‌ای (مد ظله العالی)، بزرگ‌ترین هدف خود را رسیدن به هدف‌های قرآن کریم می‌داند. بر این اساس، رسالت خطیر مسئولان نظام و دست‌اندرکاران امور فرهنگی و قرآنی در کلیه نهادهای مسئولیت‌های عمومی و دولتی نظام جمهوری اسلامی، آن است که با عنایت به اسناد بالادستی نظام به‌ویژه منشور توسعه فرهنگ قرآنی - تلاش‌های خود را در مسیر اعتلای فرهنگ بالنده قرآن کریم و «اقامه امر قرآن» در جامعه - به عنوان اساسی‌ترین راهبرد نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران - بیش از پیش، معطوف و هماهنگ سازند.

از سوی دیگر، تحقق آنس فراگیر جامعه با قرآن - به منزله «منشور جامع هدایت و تربیت انسان» - مستلزم نگاه همه‌جانبه به قرآن و آموزش جامع کلام الهی است. قرآن کریم، «تعلیم کتاب» را - به عنوان رسالت اصلی رسولان پروردگار - به هیچ روی،

مقوله ای جدای از تزکیه و تربیت و حیانی نمی داند: يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ. (جمعه ۲/ از این رو، لازم است، آموزش قرآن، از نگاه های تک بُعدی رهایی یابد و با نگرشی جامع و تربیت محور، به گونه ای طراحی و اجرا شود که طی آن، قرآن آموزان، به انس همه جانبه با این کتاب انسان ساز نائل آیند.

امروزه، توجه ویژه به کارکردهای اجتماعی و بصیرت آفرین قرآن در جامعه و ترویج ارزش های والای انقلاب اسلامی و تبیین آرمان های رهبر کبیر انقلاب رهبر و منویات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) به همراه توسعه آموزش های قرآنی در میان نسل جوان و نوجوان، ضرورتی غیر قابل انکار است.

جامعه فرهنگی قرآنی عصر با عنایت به لزوم ایجاد شبکه نیروی انسانی متخصص در حوزه قرآن و معارف القرآن و انسجام جبهه قرآنی انقلاب اسلامی و ارتقای بصیرت نخبگان قرآنی کشور و ضرورت بازنگری در فرایند آموزش و تربیت قرآنی و نگاه راهبردی و جامع و بصیرت آفرین به این مقوله اساسی، بر خود لازم دانسته که با برگزاری دوره های جامع تربیت قرآنی، در راستای تأمین نیروی انسانی مجرب، تکلیف مدار و انقلابی در مسیر تربیت فعالان و حاملان قرآنی تراز انقلاب اسلامی و جریان سازی در این زمینه، برنامه ریزی و تلاش کند.

کتاب حاضر، با عنوان: گوهر احکام (ویژه خواهران) حاصل تلاش علمی حجج الاسلام حسین مرادی دولت آبادی و عباس محمدی است که در راستای تأمین منابع علمی و کتب درسی مورد نیاز برای دوره های تربیت کور، به رشته تحریر درآمده است و اینک به حضور مخاطبان گرانقدر تقدیم می شود. امید است، مقبول درگاه خداوند متعال و مورد بهره برداری و عنایت خوانندگان محترم قرار گیرد.

در پایان، از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می شود با همکاری ها و راهنمایی های ارزنده خود، ما را در جهت اصلاح و ارتقای کتاب حاضر یاری دهند.

مقدمه

«مَنْ كَانَ مِنْ شَيْءٍ آغَا مَّا يَشْرِيعَتِنَا فَأَخْرَجَ ضَعْفَاءَ شِيعَتِنَا مِنْ ظُلْمَةٍ جَهْلِهِمْ إِلَى نُورِ الْعِلْمِ الَّذِي سَفَّاهَ بِهِ سَاءَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَعَلَى رَأْسِهِ تَاجٌ مِنْ نُورٍ يُضِيءُ لِأَهْلِ جَمِيعِ الْعَرَصَاتِ»^۱

«هرکس از شیعیان ما، که به دیر ما آگاه باشد و دیگر شیعیان را از تاریکی جهل برهاند و به روشنایی علمی که به او "خرده یم" رآورد در حالی وارد محشر می شود که بر سرش تاجی از نور است، به گونه ای که همه اهل محشر را روشنی می بخشد.»

حمد و سپاس پروردگاری را که به انسان عجز و غرور داد تا با درک احکام و قوانین الهی به درگاه او تقرب جوید و صلوات و درود بی پایان ب خاتم انبیاء محمد مصطفی ﷺ پیام آور رحمت و فرستاده ذات اقدس الهی برای هدایت بشر و سعادت دنیا و آخرت و همچنین بهترین درودها نثار حضرات معصومان علیهم السلام به عنوان جانشینان بر حق پیامبر اعظم، جامعه انسانی را به سوی سعادت سوق می دهند و رحمت الهی بر روان پاک علمای سلف و دست یاری خداوند همراه حضرات آیات و علمای ربانی که با مجاهدت علمی و عملی راه دستیابی انسان ها را به احکام الهی هموار می نمایند.

«جامعه فرهنگی قرآنی عصر» که برنامه احیای جلسات قرآنی محلی را در سطح

کشور در دستور کار دارد، برای بخش احکام به ویژه احکام مربوط به نوجوانان و جوانان نیاز به متنی داشت که مسائل مبتلا به این دو گروه سنی را به صورت مختصر در بر داشته باشد، لذا به سفارش آن مؤسسه به تدوین این کتاب اقدام شد.

هر چند کتاب‌های متعددی در زمینه احکام چاپ و منتشر شده، اما اکثر این کتاب‌ها مسائل مورد نیاز جوانان و نوجوانان را به طور کامل بیان نکرده و یا در موارد متعددی مسائلی آمده که نیاز آینده آنان است؛ لذا بر این مبنا طبق فتاوی هفت نفر از مراجع عظام تقلید، کتاب حاضر تالیف شد.

رای استفاده بهتر جوانان عزیز نکات برجسته نوشتار حاضر بیان می‌شود:

۱. در کتاب حاضر، فتاوی حضرت امام خمینی رحمته الله علیه و آیت الله بهجت رحمته الله علیه، و همچنین حضرات آیات عظام خامنه‌ای، سیستانی، مکارم شیرازی، وحید خراسانی و صافی گلپایگانی حفظه الله ذکر شده است که به دلیل ممانعت از تکرار و انسجام مطالب از آوردن عناوین حضرات آیات پرهیز شده است.

۲. احکام به زبان ساده و روشن و دور از اصطلاحات پیچیده فقهی ذکر شده است و کتاب جهت سهولت دسترسی در پنج بخش احکام فردی، اقتصادی، خانواده، اجتماعی و اخلاقی تنظیم شده است.

۳. برای جمع‌آوری احکام جدیدی که در رساله‌های توضیح المسائل نبود، تلاش فراوانی صورت پذیرفت که بررسی استفتائات، مراجعه به سایت‌های اطلاع‌رسانی حضرات و کتاب‌های مسائل جدید و تفاوت فتاوا، از آن جمله است.

۴. متناسب با موضوعات مطرح شده، از آیات و روایات مرتبط استفاده و در برخی موارد تبیین و توضیح لازم آورده شده است.

۵. در ابتدای مباحث مهم همچون تقلید، نماز، روزه، خمس، امر به معروف، موسیقی و...، سوالات و شبهات رایج، مطرح و پاسخ آن‌ها بیان شده است. این مطلب علاوه بر آشنایی مخاطب با مسائل فقهی آن موضوع، برخی شبهات اعتقادی را پاسخ

داده و در ایجاد انگیزه مخاطب نسبت به عمل به احکام موثر است. آنچه در این کتاب آمده، تمام مسائل احکام نیست بلکه قسمت‌های مهم احکام شرعی مورد احتیاج به ویژه جهت استفاده جوانان است که در صورت نیاز به مسائل دیگر، هر شخص به رساله مرجع عالیقدر خویش رجوع کند. از کلیه خوانندگان محترم صمیمانه درخواست می‌کنیم ما را از نظرات و پیشنهادهای خویش بهره‌مند سازند تا در چاپ‌های بعدی از آن‌ها استفاده کنیم، بدین منظور پست الکترونیکی ostadmoradi@yahoo.com خدمت شما معرفی می‌شود.

حوزه علمیه قم

ع. اس محمودی، حسین مرادی دولت‌آبادی